

เครื่องมือเครื่องใช้	500,000	200,000	②4,000	② 10,000		690,000
ค่าเสื่อมราคาสะสม	(170,000)	(75,000)				(241,000)
	2,472,600	1,160,000				<u>2,750,000</u>
เจ้าหนี้	167,800	30,000				197,800
ตัวจ่าย	-	50,000				50,000
เงินกู้ระยะยาว	-	100,000				100,000
หุ้นสามัญ - บ.เพิ่มทุน	1,500,000	-				1,500,000
- บ.สินธร	-	600,000	④540,000		60,000	
ส่วนเกิน - บ.เพิ่มทุน	200,000	-				200,000
- บ.สินธร	-	100,000	④90,000		10,000	
กำไรสะสม	604,800	280,000				604,800
	2,472,600	1,160,000				
			②800		(800)	
M.I.					<u>97,400</u>	<u>97,400</u>
						<u>2,750,000</u>

ตารางที่ 6 -4

①	เงินลงทุนในบริษัทสินธร	20,000	
	กำไรจากการขายที่ดิน		20,000
	ตัดกำไรระหว่างบริษัทในที่ดิน		
②	เงินลงทุนในบริษัทสินธร	7,200	
	ส่วนของผู้ถือหุ้นในบริษัทย่อย	800	
	ค่าเสื่อมราคาสะสม	4,000	
	ค่าเสื่อมราคา		2,000
	เครื่องมือเครื่องใช้		10,000
③	กำไรจากการขายอาคาร	90,000	
	ค่าเสื่อมราคาสะสม	15,000	
	ค่าเสื่อมราคา		15,000
	อาคาร		90,000

④	หุ้นสามัญ	540,000	
	ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	90,000	
	กำไรสะสมต้นปี	180,000	
	กำไรจากบริษัทย่อย	54,800	
	เงินปันผล		36,000
	เงินลงทุนในบริษัทสินธร		828,800
	ตัดบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อยกับส่วนของผู้ถือหุ้น		

วิธีบันทึกบัญชีเงินลงทุนด้วยราคาทุน (COST)

ถ้าบริษัทเพิ่มพูล จำกัด บันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทสินธร ด้วยวิธีราคาทุน บัญชีเงินลงทุนในบริษัทสินธร จะเท่ากับ 720,000 บาท ซึ่งเป็นราคาตั้งแต่เริ่มซื้อหุ้นบริษัทสินธร กำไรสุทธิและกำไรสะสมจะไม่ถูกกระทบกระเทือนด้วยการบวกหรือหักกำไรระหว่างบริษัทตามส่วนได้ที่บริษัทเพิ่มพูลมีในบริษัทสินธร

การเปลี่ยนจากวิธีราคาทุน (Cost) ให้เป็นวิธีส่วนได้เสีย (EQUITY) ที่ปรับปรุงแล้ว

รายการเปลี่ยนบัญชีเงินลงทุนจากวิธีราคาทุนให้เป็นวิธี Equity ในกระดาษทำการจะเป็นดังนี้

เงินลงทุนในบริษัทสินธร	81,600	
รายได้เงินปันผล	36,000	
กำไรจากบริษัทย่อย		54,800
กำไรสะสมต้นปี - บ.เพิ่มพูล		62,800

ข้อมูลประกอบรายการในกระดาษทำการสำหรับการเปลี่ยนเงินลงทุนตามวิธี Cost ให้เป็น Equity คำนวณได้ดังนี้

กำไรสะสม ต้นปี-เพิ่มทุก สิ้นปี	เงินลงทุน ใน บริษัท สินธร	กำไร จากบริษัท ย่อย	รายได้เงิน ปันผล
--------------------------------------	---------------------------------	---------------------------	---------------------

ผลกระทบในปีก่อน ๆ

90% ของกำไรบริษัทสินธรที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่ 2538-2539 (900,000 - 800,000)	90,000	90,000	
กำไรจากการขายที่ดินให้สินธร	(20,000)	(20,000)	
กำไรระหว่างกันจากการซื้อเครื่องมือเครื่องใช้	(9,000)	(9,000)	
กำไรที่รับรู้จากเครื่องมือเครื่องใช้ โดยการลดค่าเสื่อมราคา 90% x 2,000	1,800	1,800	

ผลกระทบในปีปัจจุบัน

ตัดรายได้เงินปันผล		(36,000)	(36,000)
รับรู้กำไรจากบริษัทย่อย 90% x 120,000		108,000	108,000
รับรู้กำไรในที่ดินที่บริษัทสินธร ขายต่อให้บุคคลภายนอก		20,000	20,000
กำไรจากการขายอาคารให้สินธร		(90,000)	(90,000)
รับรู้กำไรในเครื่องมือเครื่องใช้ โดยการลดค่าเสื่อมราคา		1,800	1,800
รับรู้กำไรจากการขายอาคาร โดยการลดค่าเสื่อมราคา		15,000	15,000
	<u>62,800</u>	<u>81,600</u>	<u>54,800 (36,000)</u>

แบบฝึกหัดบทที่ 6

6-1 ข้อมูลต่อไปนี้สำหรับตอบคำถาม 1 และ 2

บริษัท พิพัฒน์ ขายเครื่องจักรให้แก่บริษัท สามารถเมื่อ 31 ธ.ค. 2540 ในราคา 100,000.- บริษัท พิพัฒน์ถือหุ้นอยู่ด้วย 80% ของหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัทสามารถ ราคาทุนของเครื่องจักรคือ 80,000 ณ วันขายราคาตามบัญชีของเครื่องจักร = 60,000 และคงใช้งานต่อไปได้อีก 5 ปี

1. รายการขายระหว่างกันจะส่งผลอย่างไรต่อบัญชีกำไรจากบริษัทสามารถ 2540 และบัญชีกำไรสุทธิ พิพัฒน์ ปี 2540
 - ก. ไม่มีผลใด ๆ เลย
 - ข. มีผลแต่เฉพาะบัญชีกำไรจากบริษัทย่อย คือ เพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม
 - ค. มีผลแต่เฉพาะบัญชีกำไรจากบริษัทย่อยเท่านั้น คือลดลงกว่าเดิม
 - ง. มีผลแต่เฉพาะบัญชีกำไรสุทธิประจำปี 2540 ของบริษัท พิพัฒน์ คือ ลดลงกว่าเดิม
2. รายการขายระหว่างบริษัท มีผลอย่างไรต่อสินทรัพย์รวม และกำไรสุทธิรวม สำหรับปี 2540
 - ก. ไม่มีผลต่อสินทรัพย์รวม แต่ทำให้กำไรสุทธิรวมลดลง
 - ข. ทำให้สินทรัพย์รวมและกำไรสุทธิรวมลดลง
 - ค. ไม่มีผลต่อกำไรสุทธิรวม แต่ทำให้สินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น
 - ง. ไม่มีผลใด ๆ ต่อกำไรสุทธิรวมและสินทรัพย์รวม

6 - 2 บริษัทพัฒนา ซื้อหุ้นสามัญจำนวน 90% ของหุ้นสามัญทั้งหมดในบริษัทสินสยาม เมื่อปี 2537 ต่อมาในปี 2540 บริษัท พัฒนาขายที่ดินที่ซื้อมาในราคา 25,000 ให้บริษัทสินสยามในราคา 50,000 บาท เมื่อวันที่ 31 ธ.ค.

- ให้ทำ**
1. การขายที่ดินนี้มีผลต่อบัญชีกำไรจากบริษัทสินสยาม ปี 2540 กำไรสุทธิบริษัทพัฒนาประจำปี 2540 และบัญชีเงินลงทุนในบริษัทสินสยาม ณ 31 ธ.ค. 2540 อย่างไรจำนวนเท่าใด
 2. งบการเงินรวมบริษัทพัฒนาและบริษัทย่อยประจำปี 2540 ได้รับผลกระทบอย่างไรจากการขายที่ดินระหว่างบริษัท
 3. ถ้าบริษัทสินสยามยังถือครองที่ดินนี้อยู่ ณ 31 ธ.ค. 2541 กำไรจากบริษัทสินสยามปี 2541 กำไรสุทธิประจำปี 2541 บริษัทพัฒนา และบัญชีเงินลงทุนในบริษัทสินสยาม ณ 31 ธ.ค. 2541 จะเป็นอย่างไร

6 - 3 หลายปีมาแล้ว บริษัทพิบูลย์ ซื้อหุ้นสามัญของบริษัท สยามพาณิชย์ 90% ในราคาตามบัญชีกำไรสุทธิก่อนรวมบัญชีกำไรจากบริษัทย่อยของบริษัทพิบูลย์ ปี 2539 = 300,000 ปี 2540 = 400,000

กำไรสุทธิของบริษัทสยามพาณิชย์ ปี 2539 = 80,000 ปี 2540 = 60,000 ณ วันที่ 1 ม.ค. 2539 ได้มีการขายที่ดินระหว่างบริษัท ซึ่งเป็นเพียงรายการเดียวที่มีรายการระหว่างกันในช่วงปี 2539 และปี 2540 บัญชีที่ดินตามที่ปรากฏในสมุดบัญชี = 20,000 และได้ขายไปในราคาประเมิน 30,000 .-

1. ถ้าบริษัทพิบูลย์เป็นผู้ขาย และบริษัทสยามพาณิชย์ ยังคงถือครองที่ดินอยู่ ณ 31 ธ.ค. 2540
 - ก. ให้คำนวณกำไรสุทธิรวมประจำปี 2539 และ 2540
 - ข. ให้คำนวณส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยในกำไรสุทธิ ประจำปี 2539 และ 2540
2. ถ้าบริษัทสยามพาณิชย์เป็นผู้ขาย และบริษัทพิบูลย์ยังคงถือครองที่ดินอยู่ ณ 31 ธ.ค. 2540
 - ก. ให้คำนวณกำไรสุทธิรวมประจำปี 2539 และ 2540
 - ข. ให้คำนวณส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยในกำไรสุทธิประจำปี 2539 และ 2540

6 - 4 ผลการดำเนินงานปี 2540 ของแต่ละบริษัท ซึ่งประกอบไปด้วย บริษัท พรทิพย์ และบริษัท สาร ซึ่งบริษัทพรทิพย์ ถือหุ้นอยู่ 80 % เป็นดังนี้

	พรทิพย์	สาธิต
ขาย	1,000,000	560,000
กำไรจากการขายอาคาร	20,000	-
กำไรจากบริษัทสาธิต	160,000	-
ต้นทุนขาย	(500,000)	(260,000)
ค่าเสื่อมราคา	(100,000)	(60,000)
ค่าใช้จ่ายอื่น	<u>(200,000)</u>	<u>(40,000)</u>
กำไรสุทธิ	<u>380,000</u>	<u>200,000</u>

กำไรจากการขายอาคารเกิดจากการขายอาคารให้บริษัท สาธิต 60,000 .- เมื่อ 1 ม.ค. 2540 อาคารมีราคาตามบัญชี 40,000 ใช้งานต่อไปได้อีก 10 ปี

- ให้ทำ**
1. กำไรจากการขายอาคารจะออกยอดในงบกำไรขาดทุนรวมประจำปี 2540 จำนวนเท่าใด
 2. คำนวณ ค่าเสื่อมราคารวม ประจำปี 2540
 3. คำนวณ กำไรสุทธิรวม ประจำปี 2540
 4. ให้ลงรายการที่จำเป็นในสมุดของ พรทิพย์ ณ 31 ธ.ค. 2540

(หลังจากบริษัทพรทิพย์ปิดบัญชีแล้ว) เพื่อปรับปรุงบัญชีให้ถูกต้อง

6 - 5 บริษัทพัชรวิ ถือหุ้นจำนวน 90% ในบริษัท สว่าง โดยซื้อมาในราคาตามบัญชีเมื่อหลายปีก่อน งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบสำหรับปี 2540 ของบริษัททั้ง 2 เป็นดังนี้

	พัชรวิ	สว่าง
ขาย	1,500,000	700,000
กำไรจากบริษัทสว่าง	108,000	-
กำไรจากการขายอาคาร	<u>30,000</u>	<u>-</u>
ยอดเครดิต	1,638,000	700,000
ต้นทุนขาย	1,000,000	400,000
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>300,000</u>	<u>150,000</u>
ยอดเดบิต	1,300,000	550,000
กำไรสุทธิ	338,000	150,000

เมื่อวันที่ 5 ม.ค. 2540 บริษัทพัชรี ขายอาคารซึ่งอายุการใช้งานคงเหลือ 10 ปี ให้กับบริษัทสว่าง โดยมีกำไรนี้อยู่ 30,000 ระหว่างปี 2540 บริษัท สว่าง ได้ประกาศและจ่าย เงินปันผล 100,000

- ต้องการ**
1. บันทึกรายการสำหรับบัญชีเงินลงทุนในสว่าง ปี 2540
 2. จัดทำงบกำไรสุทธิรวมปี 2540

6 - 6 1. เมื่อ 1 ม.ค. 2541 บริษัท มานพ ขายอุปกรณ์สำนักงานให้บริษัทรัตนาศรี ซึ่งเป็นบริษัทย่อยในราคา 1,800,000 ราคาทุนของอุปกรณ์ฯ 2,000,000.- ค่าเสื่อมราคาสะสม จนถึงวันที่ขาย 500,000.- นโยบายสำหรับการคิดค่าเสื่อมราคาบริษัทมานพ ใช้อัตราเส้นตรงโดยประมาณอายุการใช้งาน 20 ปี ไม่มีมูลค่าซาก ซึ่งบริษัทรัตนาศรี ได้รับนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับค่าเสื่อมราคาไป ปฏิบัติ ณ 31 ธ.ค. 2541 ราคาทุนและค่าเสื่อมราคาสะสม ของอุปกรณ์สำนักงานจะปรากฏในงบดุลรวมเท่ากับ

ก. 1,500,000 และ 600,000 ค. 1,800,000 และ 500,000

ข. 1,800,000 และ 100,000 ง. 2,000,000 และ 600,000

2. ในการจัดทำงบการเงินรวม รายการระหว่างบริษัทที่ไม่ต้องนำมาตัดบัญชีคือ

ก. รายการซื้อขาย เมื่อบริษัทใหญ่ใช้วิธีบัญชีเงินลงทุนแบบ Equity

ข. รายการลูกหนี้-เจ้าหนี้ เมื่อบริษัทใหญ่ใช้วิธีบัญชีเงินลงทุนแบบ Cost

ค. เงินปันผลรับ-เงินปันผลจ่าย เมื่อบริษัทใหญ่ใช้วิธีบัญชีเงินลงทุนแบบ Equity

ง. เงินปันผลค้างรับ-เงินปันผลค้างจ่าย เมื่อบริษัทใหญ่ใช้วิธีบัญชีเงินลงทุนแบบ Equity

3. บริษัทงามวิไล ถือหุ้นสามัญ 100% ในบริษัทสายสมร เมื่อ 2 ม.ค. 2540 บริษัทงามวิไลขายเครื่องจักรซึ่งมีราคา 30,000 ให้บริษัทสายสมรในราคา 40,000.- บริษัทสายสมรคิดค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรงเป็นเวลา 5 ปี นับจากได้เครื่องจักรมา กำไรสุทธิรวมก่อนหักภาษีเงินได้สำหรับปี 2540 และ 2541 เมื่อปรับปรุงในกระดาษทำการแล้ว จะเพิ่มขึ้น (ลดลง) เท่ากับ

	<u>2540</u>	<u>2541</u>
ก.	(8,000)	2,000
ข.	(8,000)	-
ค.	(10,000)	2,000
ง.	(10,000)	-

4. บริษัทเพ็ญศรี ถือหุ้นทั้งหมดในบริษัทสุนทร บริษัท เพ็ญศรี ขายอุปกรณ์สำนักงานให้บริษัทสุนทร เมื่อ 1 ม.ค. 2541 ในราคาที่สูงกว่าราคาตามบัญชี บริษัทเพ็ญศรีได้ใช้อุปกรณ์สำนักงานนี้มาก่อนแล้ว 2 ปี และใช้วิธีเส้นตรงในการคิดค่าเสื่อมราคาโดยประมาณว่าจะใช้งานได้ 5 ปี ไม่มีมูลค่าซาก เมื่อบริษัทสุนทรได้อุปกรณ์สำนักงานมา จึงคิดค่าเสื่อมโดยจะตัดให้หมดภายใน 3 ปี ตามวิธีเส้นตรง ไม่มีมูลค่าซากเช่นกัน เมื่อจะทำงบกำไรขาดทุนรวม ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์สำนักงานประจำปี 2541 ของบริษัทสุนทร จะต้องลดจำนวนลงเท่ากับ

- ก. 20% ของกำไรจากการขายระหว่างกัน
- ข. $33\frac{1}{3}\%$ ของกำไรระหว่างกัน
- ค. 50 % ของกำไรระหว่างกัน
- ง. 100 % ของกำไรระหว่างกัน

- 6 - 7 1. บริษัท สายพิณ เป็นบริษัทย่อยของบริษัท พรศรี ซึ่งบริษัท พรศรี ลงทุนในหุ้น 80% ในปี 2532 บริษัท สายพิณ ขายที่ดิน ซึ่งซื้อมา 15,000 ให้บริษัท พรศรี ในราคา 25,000.- บริษัทพรศรี ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินผืนนั้นต่อมาอีก 8 ปี จึงขายต่อให้บริษัทรัตนะในปี 2540 ซึ่งมีได้เป็นบริษัทในเครือ ในราคา 55,000.- ในงบกำไรสุทธิรวม จะปรากฏกำไรจากการขายที่ดินเท่ากับ

- ก. 40,000 ข. 32,000 ค. 30,000 ง. 24,000

5. บริษัทย่อยขายอุปกรณ์สำนักงานซึ่งมีอายุการใช้งานคงเหลือ 4 ปี ให้กับบริษัทใหญ่ในราคาที่ยรวมกำไรด้วย 12,000 เมื่อ 1 ม.ค. 2540 รายการระหว่างบริษัทนี้จะมีผลอย่างไรต่อกำไรจากบริษัทย่อยประจำปี 2540
- ก. เพิ่มขึ้น 12,000 ถ้าบริษัทใหญ่ถือหุ้นทั้งหมดในบริษัทย่อย
 ข. เพิ่มขึ้น 9,000 ถ้าบริษัทใหญ่ถือหุ้นทั้งหมดในบริษัทย่อย
 ค. ลดลง 9,000 ถ้าบริษัทใหญ่ถือหุ้นทั้งหมดในบริษัทย่อย
 ง. ลดลง 3,600 ถ้าบริษัทใหญ่ถือหุ้นในบริษัทย่อย 60%
6. 1 ม.ค. 2541 บริษัทสินธร ซึ่งบริษัทเพชรงาม ถือหุ้นอยู่ 60% ขายอาคารซึ่งมีราคาตามบัญชี 300,000.- ให้กับบริษัทเพชรงาม โดยขายไป 350,000.- ณ วันนั้น ประมาณการว่าอาคารมีอายุการใช้งานอีก 10 ปี และคิดค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรง ถ้าบริษัทสินธรมีกำไรสุทธิปี 2541 = 1,000,000.- ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยในกำไรสุทธิจะเท่ากับ
- ก. 450,000 ค. 382,000
 ข. 400,000 ง. 355,000

6 - 8 งบกำไรขาดทุนของบริษัทเพ็ญพร และบริษัทย่อยสายใจ ซึ่งบริษัทใหญ่ถือหุ้นอยู่ 100% สำหรับปี 2541 เป็นดังนี้

	เพ็ญพร	สายใจ
ขาย	500,000	300,000
กำไรจากการขายเครื่องจักร	10,000	-
ต้นทุนของสินค้าที่ขาย	(200,000)	(130,000)
ค่าเสื่อมราคา	(50,000)	(30,000)
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	(80,000)	(40,000)
กำไรสุทธิ(ยังไม่รวมกำไรจากบริษัทย่อย)	<u>180,000</u>	<u>100,000</u>

บริษัทสายใจ ขายเครื่องจักรให้บริษัทเพ็ญพร ในราคา 65,000 เมื่อ 2 ม.ค.

2539 ราคาตามบัญชีของเครื่องจักรคือ 40,000 ณ วันที่ขาย เครื่องจักรยังมีอายุการใช้งานคงเหลืออยู่ 5 ปี บริษัทเพ็ญพร คิดค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรง บริษัทเพ็ญพรใช้งานเครื่องจักรจนถึง 28 ธ.ค. 2541 แล้วจึงขายต่อให้กับบุคคลภายนอกในราคา 36,000.-

คำสั่ง จัดทำงบกำไรขาดทุนรวมสำหรับบริษัทเพ็ญพร และบริษัทย่อย ปี 2541

6 - 9 เมื่อ 1 ก.ค. 2540 บริษัทพิบูลย์ ได้ซื้อหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงได้มาจากบริษัทสิทธิชัย จำนวน 40% จ่ายซื้อไป 100,000 ขณะนั้น ส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญบริษัท สิทธิชัยเท่ากับ 200,000.- ส่วนเกินของราคาหุ้นที่สูงกว่าราคาตามบัญชีเนื่องจากสิทธิบัตร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัท สิทธิชัยจนถึง 1 ก.ค. 2545 กำไรสุทธิของบริษัทสิทธิชัยตลอดปี 2540 = 40,000.- กำไรสุทธิของบริษัทสิทธิชัยในปี 2541 = 60,000.- สินค้าคงคลังบริษัทพิบูลย์ ณ 31 ธ.ค. 2540 และ 2541 ได้รวมกำไรในสินค้าที่ซื้อมาจากบริษัทสิทธิชัยด้วย 4,000 - และ 6,000.- ณ 31 ธ.ค. 2540 บริษัท พิบูลย์ ขายที่ดินให้บริษัทสิทธิชัยได้กำไร 2,000 ณ 31 ธ.ค. 2541 ที่ดินนี้ยังคงถือครองอยู่โดยบริษัทสิทธิชัย

ให้ทำ จำนวนกำไรจากบริษัทสิทธิชัย ที่บริษัทพิบูลย์ บันทึกตามหลักของ a one - line consolidation สำหรับปี 2540 และ 2541

6 - 10 บริษัทพิพัฒน์ มีส่วนได้ ในบริษัทสุรชัยอยู่ 80% โดยซื้อหุ้นสามัญในราคา 400,000 เพื่อส่วนได้นั้นเมื่อ 1 ก.ค. 2538 ณ วันนั้น ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทสุรชัย ประกอบด้วยหุ้นสามัญ 300,000.- กำไรสะสม 100,000.- ส่วนเกินของราคาหุ้นที่สูงกว่าราคาตามบัญชีเกิดจากบัญชีอาคารซึ่งมีอายุการใช้งานคงเหลือ 20 ปี

- ณ 31 ธ.ค. 2540 บริษัทสุรชัยขายอุปกรณ์สำนักงานซึ่งอายุการใช้งานคงเหลือ 4 ปี ให้แก่บริษัทพิพัฒน์ในราคาที่ยรวมกำไรอยู่ 20,000.- กำไรสุทธิของบริษัทพิพัฒน์ (ยังไม่รวมกำไรจากบริษัทสุรชัย) สำหรับปี 2540 และ 2541 500,000 และ 600,000

- กำไรสุทธิและกำไรสะสมของบริษัทสุรชัยมีรายละเอียดดังนี้

	<u>2540</u>	<u>2541</u>
กำไรสะสม 1 ม.ค.	150,000	200,000
กำไรสุทธิ	100,000	110,000
เงินปันผล	<u>(50,000)</u>	<u>(60,000)</u>
กำไรสะสม 31 ธ.ค.	<u>200,000</u>	<u>250,000</u>

- ให้ทำ**
1. คำนวณกำไรจากบริษัทสุรชัย กำไรสุทธิบริษัทพัฒนา และกำไรสุทธิรวม ทั้งของปี 2540 และปี 2541
 2. คำนวณบัญชีเงินลงทุนในบริษัทสุรชัยที่ถูกต้อง ณ 31 ธ.ค. 2540 และ 31 ธ.ค. 2541 โดยสมมติว่าตั้งแต่บริษัทพัฒนาเข้าซื้อหุ้น บริษัทสุรชัยยังไม่เคยออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนเลย

Problems - กำไรระหว่างบริษัทในสินทรัพย์ถาวร

6 - 11 งบกำไรขาดทุนของบริษัทพัฒนา และบริษัทสินอุตสาหกรรม ปี 2541 โดยสรุปดังนี้

	<u>พัฒนา</u>	<u>สินอุตสาหกรรม</u>
ขาย	1,000,000	600,000
กำไรจากบริษัทสินอุตสาหกรรม	100,000	-
กำไรจากการขายอุปกรณ์	40,000	-
ต้นทุนขาย	(600,000)	(400,000)
ค่าใช้จ่าย	<u>(200,000)</u>	<u>(100,000)</u>
กำไรสุทธิ	<u>340,000</u>	<u>100,000</u>

จากการวิเคราะห์บัญชีทำให้ทราบว่าผลจากรายการระหว่างบริษัทยังไม่ได้กระทบกับบัญชีกำไรจากบริษัทย่อยรายการระหว่างบริษัทมีข้อมูลดังนี้

1. บริษัทสินอุตสาหกรรมซื้อสินค้าจากบริษัทพัฒนา สรุปได้ดังนี้

	<u>2540</u>	<u>2541</u>
ขายระหว่างกัน	100,000	150,000
ต้นทุนของสินค้าที่ขายระหว่างกัน	60,000	90,000
% ของสินค้าที่ยังคงเหลืออยู่ - ปลายปี	50%	40%

2. บริษัทพัฒนา ขายอุปกรณ์สำนักงาน (ราคาตามบัญชี = 60,000) ให้บริษัทสินอุตสาหกรรม ในราคา 100,000.- เมื่อ 1 ม.ค. 2541 บริษัทสินอุตสาหกรรม คิดค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์สำนักงานตามวิธีเส้นตรง คาดว่าอายุการใช้งานคงเหลือ 4 ปี ไม่มีมูลค่าซาก

ให้ทำ 1. คำนวณกำไรจากบริษัทสินอุตสาหกรรม ปี 2541 ที่ถูกต้อง

2. จัดทำกระดาษทำการเพื่อท่างบกำไรขาดทุนรวม สำหรับปี 2541

6 - 12 - บริษัทพรทิพย์จ่ายเงินซื้อหุ้น 90% ของบริษัทสายสุณี ในราคาที่สูงกว่าราคาตาม บัญชี 500,000.- เมื่อ 31 ธ.ค. 2538 ส่วนเกินของราคาหุ้นที่สูงกว่าราคาตามบัญชีจำนวน 500,000.- เนื่องจากค่าความนิยม ให้ตัดจ่ายให้หมดภายในระยะเวลา 10 ปี

- สินค้าคงเหลือในบัญชีของบริษัทสายสุณี ณ 31 ธ.ค. 2538 ได้รวมกำไรในสินค้าที่ซื้อมาจากบริษัทพรทิพย์ แล้ว จำนวน 50,000.- สินค้าคงเหลือบริษัทสายสุณี ณ 31 ธ.ค. 2540 ได้รวมกำไรในสินค้าที่ซื้อมาจากพรทิพย์ด้วย 40,000.-

- ระหว่างปี 2541 บริษัทสายสุณี ได้ขายที่ดินให้บริษัทพรทิพย์ ในราคามีกำไร 100,000.- บัญชีที่ดินในสมุดของบริษัทพรทิพย์ ณ 31 ธ.ค. 2541 ได้รวมราคาทุนของที่ดินจำนวน 700,000 แล้ว สำหรับบริษัท พรทิพย์ บันทึกเงินลงทุนในบริษัทย่อยด้วยวิธี Equity แต่ยังมีได้ปรับปรุงด้วยรายการตัดจ่ายค่าความนิยม หรือ รายการกำไรระหว่างบริษัทแต่อย่างใด

- ต่อไปนี้คืองบดุลเปรียบเทียบ ณ 31 ธ.ค. 2541

	<u>ทรัพย์สิน</u>	<u>สายสุณิ</u>
สินทรัพย์		
เงินสด	4,760,000	1,200,000
ลูกหนี้ - สุทธิ	3,200,000	1,800,000
สินค้ำคงเหลือ	4,040,000	2,000,000
ที่ดิน	4,700,000	1,000,000
อาคาร - สุทธิ	7,000,000	3,000,000
อุปกรณ์สำนักงาน - สุทธิ	15,000,000	7,000,000
เงินลงทุนในบริษัทสายสุณิ	<u>11,300,000</u>	<u>-</u>
รวม	<u>50,000,000</u>	<u>16,000,000</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
เจ้าหนี้	3,500,000	1,500,000
หนี้สินอื่น	8,500,000	2,500,000
หุ้นสามัญ	30,000,000	10,000,000
กำไรสะสม	<u>8,000,000</u>	<u>2,000,000</u>
รวม	<u>50,000,000</u>	<u>16,000,000</u>

6 - 13 บริษัทพุทธรักษ์ ถือหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายจำนวน 80% ของบริษัทสายรุ่ง โดยได้มาในราคาตามบัญชีเมื่อ 2 ม.ค. 2540 งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบของบริษัทพุทธรักษ์ และบริษัทสายรุ่ง สำหรับปี 2540 และ 2541 เป็นดังนี้

	2540		2541	
	พุทธรักรัษ	สายรุ้ง	พุทธรักรัษ	สายรุ้ง
ขาย	500,000	200,000	600,000	250,000
กำไรจากการขายเครื่องจักร	10,000	-	-	-
รายได้เงินปันผล	<u>40,000</u>	<u>-</u>	<u>40,000</u>	<u>-</u>
รวมรายได้	<u>550,000</u>	<u>200,000</u>	<u>640,000</u>	<u>250,000</u>
สินค้าคงเหลือ 1 ม.ค.	80,000	40,000	70,000	50,000
ซื้อ	300,000	100,000	400,000	120,000
สินค้าคงเหลือ 31 ธ.ค.	<u>70,000</u>	<u>50,000</u>	<u>90,000</u>	<u>60,000</u>
รวมต้นทุนขาย	<u>310,000</u>	<u>90,000</u>	<u>380,000</u>	<u>110,000</u>
กำไรขั้นต้น	240,000	110,000	260,000	140,000
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>80,000</u>	<u>60,000</u>	<u>100,000</u>	<u>80,000</u>
กำไรสุทธิ	<u>160,000</u>	<u>50,000</u>	<u>160,000</u>	<u>60,000</u>

- ข้อมูลเพิ่มเติม**
- บริษัทพุทธรักรัษ ใช้วิธี Cost สำหรับบันทึกเงินลงทุนในบริษัทย่อย
 - กำไรจากการขายเครื่องจักรให้บริษัทสายรุ้ง จำนวน 10,000 เกิดขึ้นเมื่อต้นปี 2540 ณ 31 ธ.ค. 2541 บริษัทสายรุ้ง ยังคงใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรนี้อยู่ โดยคิดค่าเสื่อมราคา 20% ต่อปี
 - ข้อมูลเกี่ยวกับการขายสินค้าและสินค้าคงเหลือระหว่างกัน สำหรับปี 2540 และ 2541 เป็นดังนี้

	2540	2541
บริษัทพุทธรักรัษขายให้บริษัทสายรุ้ง	40,000	-
บริษัทสายรุ้งขายให้บริษัทพุทธรักรัษ	-	50,000
กำไรระหว่างบริษัทในสินค้าคงเหลือ ณ 31 ธ.ค.		
ยังคงอยู่ในคลังสินค้าของบริษัทสายรุ้ง	8,000	-
ยังคงอยู่ในคลังสินค้าของบริษัทพุทธรักรัษ	-	10,000

คำสั่ง ให้จัดทำงบกำไรขาดทุนรวมเปรียบเทียบสำหรับปี 2540 และ 2541 โดยแสดงยอด
 ต้นทุนสินค้าที่ขายแบบขั้นเดียว (a single line) ในงบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ

6 - 14 บริษัทพิชัย จ่ายเงิน 630,000 เมื่อ 1 ม.ค. 2541 เพื่อซื้อหุ้นประเภทที่มีสิทธิ
 ออกเสียงได้เป็นจำนวน 90% ของจำนวนที่บริษัทสุนทร ได้นำออกจำหน่ายทั้งหมด ณ วันนั้น
 บริษัทสุนทร มีหุ้นสามัญและกำไรสะสมเท่ากับ 500,000 บาท และ 200,000 บาท

งบการเงินของแต่ละบริษัท สำหรับปีสิ้นสุด ณ 31 ธ.ค. 2541 สรุปได้ดังนี้
 งบกำไรขาดทุนและงบกำไรสะสม สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธ.ค. 2541

	พิชัย	สุนทร
ขาย	700,000	500,000
กำไรจากบริษัทสุนทร	60,000	-
กำไรจากการขายที่ดิน	10,000	-
กำไรจากการขายอุปกรณ์	20,000	-
ต้นทุนขาย	(300,000)	(300,000)
ค่าเสื่อมราคา	(90,000)	(35,000)
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	<u>(200,000)</u>	<u>(65,000)</u>
กำไรสุทธิ	200,000	100,000
กำไรสะสม 1 ม.ค.	600,000	200,000
เงินปันผลจ่าย	<u>(100,000)</u>	<u>(50,000)</u>
กำไรสะสม 31 ธ.ค.	<u>700,000</u>	<u>250,000</u>
งบดุล ณ 31 ธ.ค. 2541		
เงินสด	45,000	20,000
ลูกหนี้ - สุทธิ	90,000	110,000
สินค้า	100,000	80,000
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	70,000	40,000
ที่ดิน	50,000	70,000

อาคาร - สุทธิ	200,000	150,000
อุปกรณ์ - สุทธิ	500,000	400,000
เงินลงทุนในบริษัทสุนทร	<u>645,000</u>	-
	<u>1,700,000</u>	<u>870,000</u>
เจ้าหนี้การค้า	160,000	50,000
หนี้สินอื่น	340,000	70,000
ทุน-หุ้นสามัญ (ราคาตามมูลค่า 10 บาท)		
	500,000	500,000
กำไรสะสม	<u>700,000</u>	<u>250,000</u>
	<u>1,700,000</u>	<u>870,000</u>

ระหว่างปี 2541 บริษัทพิชัย ได้ขายสินค้าให้บริษัทสุนทร ราคา 50,000 โดยได้กำไรขั้นต้น 15,000.- ณ วันสิ้นปีสินค้าจำนวนนี้ ยังคงเหลืออยู่ 1 ใน 3 และ ณ วันนี้ บริษัทสุนทร ยังค้างชำระค่าสินค้าอยู่ 10,000.-

บริษัทพิชัย ได้ขายที่ดิน ซึ่งมีราคาทุน 20,000.- ให้แก่บริษัท สุนทร 30,000.- เมื่อ 1 ก.ค. 2541 และบริษัทสุนทร ยังคงถือครองที่ดินผืนนี้อยู่ นอกจากนี้บริษัทพิชัยยังขายอุปกรณ์สำนักงานให้กับบริษัทสุนทรอีก 40,000.- เมื่อ 1 ม.ค. 2541 ขณะนั้น อุปกรณ์มีราคาตามบัญชี 20,000.- อายุใช้งานคงเหลือ 4 ปี บริษัทสุนทร มีนโยบายตัดค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์นี้ตามอัตราเส้นตรง สมมุติว่าเมื่อหมดอายุการใช้งาน อุปกรณ์สำนักงานนี้ไม่มีราคาหลงเหลืออยู่

ให้ทำ จัดเตรียมกระดาษทำการเพื่อทำงบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุด 31

ธ.ค. 2541

6 - 15 บริษัทสายใจเป็นบริษัทย่อยของบริษัทพรชัยถือหุ้น 90% ไว้เมื่อ 1 ม.ค. 2540 โดยจ่ายถือหุ้นในราคาที่สูงกว่าราคาตามบัญชีอยู่ 40,000.- ส่วนเกินของราคาหุ้นที่สูงกว่านี้ ให้นำไปเพิ่มราคาตามบัญชีของอาคารซึ่งมีอายุการใช้งานต่อไปอีก 5 ปี จำนวน 20,000.- และนำไปเพิ่มบัญชีคงความนิยมจำนวน 20,000.- โดยตัดจ่ายให้หมดภายใน 10 ปี

งบการเงินของบริษัททั้ง 2 สำหรับปี 2541 เป็นดังนี้

	<u>พรชัย</u>	<u>สายใจ</u>
งบกำไรขาดทุนและงบกำไรสะสมระยะเวลา 1 ปี สิ้นสุด ณ 31 ธ.ค. 2541		
ขาย	300,000	100,000
กำไรจากบริษัทสายใจ	25,000	-
กำไรจากการขายอุปกรณ์	9,000	-
ต้นทุนขาย	(140,000)	(50,000)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	<u>(60,000)</u>	<u>(10,000)</u>
กำไรสุทธิ	134,000	40,000
<u>บวก</u> กำไรสะสมต้นปี	146,000	70,000
<u>หัก</u> เงินปันผลจ่าย	<u>(60,000)</u>	<u>(20,000)</u>
กำไรสะสม 31 ธ.ค.2541	<u>220,000</u>	<u>90,000</u>

งบดุล ณ 31 ธ.ค. 2541

เงินสด	100,000	17,000
ลูกหนี้	90,000	50,000
เงินปันผลค้างรับ	9,000	-
สินค้าคงคลัง	20,000	8,000
ที่ดิน	40,000	15,000
อาคาร - สุทธิ	135,000	50,000
อุปกรณ์สำนักงาน - สุทธิ	165,000	60,000
เงินลงทุนในบริษัทสายใจ	<u>141,000</u>	<u>-</u>
สินทรัพย์รวม	<u>700,000</u>	<u>200,000</u>

เจ้าหนี้การค้า	98,000	30,000
เงินปันผลค้างจ่าย	15,000	10,000
หนี้สินอื่น	67,000	20,000
หุ้นสามัญ	300,000	50,000
กำไรสะสม	<u>220,000</u>	<u>90,000</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>700,000</u>	<u>200,000</u>

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. บริษัทพรชัย ขายสินค้าให้บริษัทสายใจ มีรายละเอียดดังนี้

	<u>2540</u>	<u>2541</u>
ขาย	30,000	20,000
ต้นทุนขาย	15,000	10,000
กำไรซึ่งยังไม่สามารถจะรับรู้ได้ 31 ธ.ค.	5,000	4,000

2. บริษัทพรชัยขายที่ดินที่ซื้อมา 7,000.- ให้กับบริษัทสายใจ ในราคา 10,000.- ระหว่างปี 2540 และบริษัทสายใจยังคงถือครองอยู่
3. 1 ม.ค. 2541 บริษัทพรชัย ขายอุปกรณ์สำนักงานให้บริษัทสายใจในราคา 30,000.- อุปกรณ์สำนักงานนี้มีราคาตามบัญชี 21,000.- และบริษัทสายใจ จะตัดค่าเสื่อมราคาให้หมดไปภายใน 3 ปี ตามวิธีเส้นตรง
4. 30 ธ.ค. 2541 บริษัทสายใจ ได้ส่งเงิน 2,000.- เพื่อชำระค่าสินค้าไปให้บริษัทพรชัย แต่บริษัทพรชัยยังไม่ได้ลงบัญชีจนกระทั่ง 5 ม.ค. 2542 ดังนั้นรายการส่งเงินระหว่างทางนี้ จึงยังไม่มีผลต่องบการเงินของบริษัทพรชัย ณ 31 ธ.ค. 2541

คำสั่ง

ให้จัดทำกระดาษทำการเพื่อทำงบการเงินรวมสำหรับบริษัทใหญ่และบริษัทย่อย สำหรับรอบระยะเวลา 1 ปี สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2541

6 - 16 บริษัทพรชัยซื้อหุ้นจำนวน 90% มาจากบริษัทสายรุ้ง เมื่อ 1 ม.ค. 2540 ในราคา 236,000.- ณ วันซื้อหุ้นบริษัทสายรุ้ง มีหุ้นสามัญมูลค่า 150,000.- และกำไรสะสม 90,000.- ผลต่างระหว่างราคาทุนและราคาตามบัญชีจำนวน 20,000.- เนื่องจากค่าความนิยม โดยต้องตัดบัญชีให้หมดภายใน 10 ปี งบการเงินปี 2541 ของทั้ง 2 บริษัท เป็นดังนี้

งบกำไรขาดทุนและงบกำไรสะสมปี 2541

	พรชัย	สายรุ้ง
ขาย	450,000	190,000
รายได้จากบริษัทย่อย	38,000	-
กำไรจากการขายที่ดิน	5,000	-
ต้นทุนขาย	(200,000)	(100,000)
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>(113,000)</u>	<u>(40,000)</u>
กำไรสุทธิ	180,000	50,000
บวก กำไรสะสม 1 ม.ค.	200,000	120,000
หัก เงินปันผล	<u>(150,000)</u>	<u>(20,000)</u>
กำไรสะสม 31 ธ.ค. 2541	<u>230,000</u>	<u>150,000</u>

งบดุล ณ 31 ธ.ค. 2541

เงินสด	167,000	14,000
ลูกหนี้	180,000	100,000
เงินปันผลค้างรับ	18,000	-
สินค้า	60,000	36,000
ที่ดิน	100,000	30,000
อาคาร - สุทธิ	280,000	80,000
เครื่องจักร - สุทธิ	330,000	140,000
เงินลงทุนในบริษัทสายรุ้ง	<u>265,000</u>	<u>-</u>
รวม	<u>1,400,000</u>	<u>400,000</u>

	<u>พรรษย์</u>	<u>สายรุ่ง</u>
เจ้าหนี้การค้า	200,000	50,000
เงินปันผลค้างจ่าย	30,000	20,000
หนี้สินอื่น	140,000	30,000
หุ้นสามัญ	800,000	150,000
กำไรสะสม	<u>230,000</u>	<u>150,000</u>
รวม	<u>1,400,000</u>	<u>400,000</u>

ข้อมูลเพิ่มเติม

- บริษัท พรรษย์ ขายสินค้าให้บริษัทสายรุ่ง ระหว่างปี 2540 และ 2541 ในราคา 60,000.- และ 72,000.- กำไรระหว่างบริษัทในสินค้าคงเหลือ ณ 31 ธ.ค. 2540 และ 31 ธ.ค. 2541 รวมอยู่ในสินค้าคงคลังของบริษัท สายรุ่งด้วย จำนวน 10,000.- และ 12,000.-
- 1 ก.ค. 2540 บริษัทพรรษย์ ได้ขายเครื่องจักรซึ่งมีราคาตามบัญชี 28,000 ให้กับบริษัทสายรุ่งในราคา 35,000.- เครื่องจักรนี้ยังใช้งานต่อไปได้อีก $3 \frac{1}{2}$ ปี นับจากวันที่ขาย และตัดค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรง
- ระหว่างปี 2541 บริษัทพรรษย์ขายที่ดินให้สายรุ่ง 20,000.- ที่ดินมีราคาตามบัญชี 15,000.-
- ณ 31 ธ.ค. 2541 บัญชีลูกหนี้ในสมุดของบริษัทพรรษย์ ได้รวมรายการที่บริษัทสายรุ่งเป็นลูกหนี้ไว้แล้วจำนวน 10,000.-
- บริษัทพรรษย์ใช้วิธีบัญชีเงินลงทุนโดยวิธี Equity

ให้ทำ ให้จัดทำกระดาษทำการเพื่อท่างบการเงินรวมปี 2541

งบการเงินปี 2541 โดยสรุปของบริษัทพิบูลย์ และบริษัทสายหมอกเป็นดังนี้

	<u>พิบูลย์</u>	<u>สายหมอก</u>
งบกำไรขาดทุนและกำไรสะสม สิ้นสุด 31 ธ.ค. 2541		
ขาย	210,000	130,000
กำไรจากบริษัทสายหมอก	32,500	-
กำไรจากการขายที่ดิน	-	10,000
ค่าเสื่อมราคา	(40,000)	(30,000)
ค่าใช้จ่ายอื่น	<u>(110,000)</u>	<u>(60,000)</u>
กำไรสุทธิ	92,500	50,000
กำไรสะสมต้นปี	138,000	50,000
เงินปันผลจ่าย	<u>(30,000)</u>	<u>-</u>
กำไรสะสม 31 ธ.ค. 2541	<u>200,500</u>	<u>100,000</u>
งบดุล ณ 31 ธ.ค. 2541		
สินทรัพย์หมุนเวียน	200,000	170,000
สินทรัพย์ถาวร	550,000	350,000
ค่าเสื่อมราคาสะสม	(120,000)	(70,000)
เงินลงทุนในบริษัทสายหมอก	<u>320,500</u>	<u>- 0 -</u>
รวม	<u>950,500</u>	<u>450,000</u>
หนี้สินระยะสั้น	150,000	50,000
หุ้นสามัญ	600,000	300,000
กำไรสะสม	<u>200,500</u>	<u>100,000</u>
รวม	<u>950,500</u>	<u>450,000</u>

ข้อมูลเพิ่มเติม

- บริษัทพิบูลย์ได้ซื้อหุ้น 80% ของบริษัทสายหมอก มาโดยจ่ายเงินซื้อ 290,000.- เมื่อ 2 ม.ค. 2539 ขณะที่ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทประกอบ ด้วยหุ้นสามัญ 300,000.- เพียงรายการเดียว ส่วนเกินของราคาหุ้นที่สูงกว่าราคาตามบัญชีของทรัพย์สินสุทธิที่ได้มานั้น

จำนวน 50% เกิดจากการตีราคาสินค้าต่ำเกินไป (สินค้านี้ขายไปใน 2539) และจำนวนที่เหลือให้ปรับเพิ่มค่าความนิยมซึ่งต้องตัดบัญชีในระยะเวลา 10 ปี

2. ณ 1 ม.ค. 2540 อุปกรณ์สำนักงานซึ่งมีราคาตามบัญชี 10,000.- และอายุใช้งานเหลืออยู่ 5 ปี ของบริษัทพิบูลย์ ได้ถูกนำออกขายให้แก่บริษัทสายหมอก ในราคา 25,000.- (บัญชีอุปกรณ์ฯ รวมอยู่ในรายการทรัพย์สินถาวรในงบการเงินแล้ว)
3. ระหว่างปี 2541 บริษัทสายหมอกได้ขายที่ดินให้บริษัทพิบูลย์ได้กำไร 10,000.- (บัญชีที่ดินรวมอยู่ในรายการทรัพย์สินถาวรในงบการเงินแล้ว)
4. บริษัทพิบูลย์บันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทสายหมอกตามวิธี Equity

ให้ทำ กระดาษทำการเพื่อจัดทำงบการเงินรวมปี 2541 สำหรับบริษัทพิบูลย์และบริษัทย่อย

6 - 18 บริษัทไพศาล ได้หุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วของบริษัทสินสยาม มาทั้งหมดในราคา 15,000,000 เมื่อ 1 เม.ย. 2537 ขณะที่ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัท สินสยาม ประกอบด้วย หุ้นสามัญมูลค่า 5,000,000.- และกำไรสะสม 2,000,000.- ราคาซื้อส่วนที่สูงกว่าส่วนได้ในบริษัทสินสยาม เนื่องจากสินค้าคงเหลือของบริษัทสินสยามตีราคาต่ำไปจำนวน 500,000.- และสินค้าส่วนนี้ได้ขายต่อให้บุคคลภายนอกในปี 2537 นอกจากนี้อาคารยังมีราคาต่ำเกินความเป็นจริงอยู่ 3,500,000.- (ณ วันที่บริษัทไพศาลครอบงำบริษัทสินสยาม อาคารยังใช้ต่อไปได้อีก 7 ปี) ส่วนที่เหลือเกิดจากค่าความนิยม ซึ่งมีนโยบายตัดบัญชีภายในระยะเวลา 40 ปี

ระหว่างปี 2538 บริษัทสินสยาม ได้ขายที่ดินที่ซื้อมาในราคา 1,000,000 .- ให้แก่บริษัทไพศาล ในราคา 1,500,000.- บริษัทไพศาล ขายต่อให้บุคคลอื่นในราคา 2,200,000.- เมื่อปี 2541

รายการสินค้าที่บริษัทไพศาล ขายให้แก่บริษัทสินสยาม เป็นดังนี้

	ราคาขายที่ บริษัทไพศาล ขายให้สินสยาม	ราคาทุนของ สินค้าที่ขาย	% ที่บริษัทสิน สยามยังไม่ได้ขาย ต่อ ณ วันสิ้นปี	% ที่บริษัทสิน สยามค้างชำระ ณ วันสิ้นปี
2537	500,000	300,000	0%	0%
2538	1,000,000	600,000	30%	50%
2539	1,200,000	720,000	18%	30%
2540	1,000,000	600,000	25%	20%
2541	1,500,000	900,000	20%	20%

บริษัทสินสยามขายอุปกรณ์สำนักงาน ซึ่งมีราคาตามบัญชี 800,000.- ให้แก่บริษัทไพศาล เมื่อ 3 ม.ค. 2541 ในราคา 1,600,000.- ณ วันที่ขาย อุปกรณ์สำนักงานยังใช้งานต่อไปได้อีก 4 ปี

บริษัทไพศาล บันทึกเงินลงทุนในบริษัทสินสยามด้วยวิธี Equity งบการเงินโดยย่อทั้งบริษัททั้ง 2 เป็นดังนี้

ไพศาล **สินสยาม**

งบกำไรขาดทุนและงบกำไรสะสมสำหรับปี 2541

ขาย		
กำไรจากการขายที่ดิน	26,000,000	11,000,000
กำไรจากการขายอุปกรณ์ฯ	700,000	-
กำไรจากบริษัทสินสยาม	-	800,000
ต้นทุนขาย	1,280,000	-
ค่าเสื่อมราคา	(15,000,000)	(5,000,000)
ค่าใช้จ่ายอื่น	(3,700,000)	(2,000,000)
กำไรสุทธิ	<u>(4,280,000)</u>	<u>(2,800,000)</u>
กำไรสะสมต้นปี	5,000,000	2,000,000
เงินปันผล	12,000,000	4,000,000
กำไรสะสม 31 ธ.ค. 2541	<u>(3,000,000)</u>	<u>(1,000,000)</u>
	<u>14,000,000</u>	<u>5,000,000</u>

	<u>ไพศาล</u>	<u>สินสยาม</u>
งบดุล ณ 31 ธ.ค. 2541		
เงินสด	1,170,000	500,000
ลูกหนี้-สุทธิ	2,000,000	1,500,000
สินค้าคงเหลือ	5000,000	2,000,000
ที่ดิน	4,000,000	1,000,000
อาคาร-สุทธิ	15,000,000	4,000,000
อุปกรณ์สำนักงาน-สุทธิ	10,000,000	4,000,000
เงินลงทุนในบริษัทสินสยาม	13,930,000	
รวม	51,100,000	13,000,000
เจ้าหนี้การค้า	4,100,000	1,000,000
หนี้สินอื่น	7,000,000	2,000,000
หุ้นสามัญ	26,000,000	5,000,000
กำไรสะสม	14,000,000	5,000,000
รวม	51,100,000	13,000,000

ให้ทำ กระดาษทำการเพื่อทำงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุด ณ 31 ธ.ค. 2541 สำหรับบริษัทไพศาล และบริษัทย่อย

6 - 19 บริษัทพรพิไล ได้หุ้นจำนวน 80% ของบริษัทสยามธานี มาเมื่อ 1 ม.ค. 2540 ในราคา 136,000.- ณ วันที่ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทสยามธานี ประกอบด้วยหุ้นสามัญ 100,000.- กำไรสะสม 70,000.-

เมื่อต้นปี 2540 บริษัทสยามธานี ได้ขายเครื่องจักรให้บริษัทพรพิไล ในราคา 10,000.- (ราคาทุน 7,000 ค่าเสื่อมราคาสะสมจนถึงวันนั้น 2,000.-) โดยอายุใช้งานเหลืออยู่ 5 ปี นับจากวันที่ขาย

งบทดลอง ณ 31 ธ.ค. 2540 และ 2541 ของทั้ง 2 บริษัท ปรากฏดังนี้

2540

2541

	พรฟิโล	สยามธานี	พรฟิโล	สยามธานี
--	--------	----------	--------	----------

เดบิต: เงินสดและบัญชีอื่นที่ถือว่า

เป็นเงินสด	50,000	30,000	63,000	30,000
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	130,000	70,000	140,000	80,000
สิ่งปลูกสร้างและอุปกรณ์	400,000	200,000	440,000	245,000
เงินลงทุนในบริษัทสยามธานี	160,000	-	192,000	-
ต้นทุนขาย	250,000	130,000	260,000	140,000
ค่าเสื่อมราคา	50,000	25,000	50,000	25,000
ค่าใช้จ่ายอื่น	<u>60,000</u>	<u>20,000</u>	<u>55,000</u>	<u>30,000</u>
	<u>1,100,000</u>	<u>475,000</u>	<u>1,200,000</u>	<u>550,000</u>

เครดิต : ค่าเสื่อมราคาสะสม

หนี้สิน	150,000	50,000	200,000	75,000
ทุน-หุ้นสามัญ	100,000	50,000	48,000	40,000
ทุน-หุ้นสามัญ	300,000	<u>100,000</u>	300,000	<u>100,000</u>
กำไรสะสม	126,000	70,000	190,000	100,000
ขาย	400,000	200,000	430,000	235,000
กำไรจากการขายสินทรัพย์ถาวร	-	5,000	-	-
กำไรจากบริษัทสยามธานี	<u>24,000</u>	-	<u>32,000</u>	-
	<u>1,100,000</u>	<u>475,000</u>	<u>1,200,000</u>	<u>550,000</u>

ให้ทำ กระดาษทำการเพื่อท่างบการเงินรวม สำหรับปี สิ้นสุด 31 ธ.ค. 2540 และ 2541

6 - 20 บริษัทพรหมพร จ่ายเงิน 108,000 .- เพื่อให้ได้หุ้นจำนวน 80% ของบริษัทสุขใจเมื่อ 1 ม.ค. 2538 ขณะที่หุ้นสามัญและกำไรสะสมของบริษัทสุขใจเท่ากับ 100,000 .- และ 10,000.- ตามลำดับ ผลต่างระหว่างราคาทุนกับราคาตามบัญชีให้ทยอยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายภายใน 10 ปี งบการเงิน ณ 31 ธ.ค. 2541 โดยย่อของบริษัททั้ง 2 เป็นดังนี้

	พรหมพร	สุขใจ
งบกำไรขาดทุนและงบกำไรสะสม		
ขาย	650,000	120,000
รายได้จากบริษัทสุขใจ	42,000	-
ต้นทุนขาย	(300,000)	(40,000)
ค่าใช้จ่าย	<u>(170,000)</u>	<u>(30,000)</u>
กำไรสุทธิ	132,000	50,000
บวก กำไรสะสมต้นปี	95,600	20,000
หัก เงินปันผลจ่าย	<u>(70,000)</u>	<u>(20,000)</u>
กำไรสะสม ณ 31 ธ.ค. 2541	<u>157,600</u>	<u>50,000</u>

งบดุล

เงินสด	58,000	20,000
ลูกหนี้	40,000	20,000
สินค้าคงเหลือ	60,000	35,000
สินทรัพย์ถาวร	290,000	205,000
ค่าเสื่อมราคาสะสม	(70,000)	(100,000)
เงินลงทุนในบริษัทสุขใจ	<u>121,600</u>	<u>-</u>
	<u>499,600</u>	<u>180,000</u>
เจ้าหนี้การค้า	42,000	30,000
หุ้นสามัญ	300,000	100,000
กำไรสะสม	<u>157,600</u>	<u>50,000</u>
	<u>499,600</u>	<u>180,000</u>

- ข้อมูลเพิ่มเติม**
1. บัญชีขายในงบฯ ของ บริษัทสุใจ ได้รวมรายการขายสินค้าระหว่างบริษัทไว้แล้ว จำนวน 8,000.- และสินค้าคงเหลือ ณ 31 ธ.ค. 2541 ของบริษัทพรหมพรได้รวมกำไรระหว่างบริษัทในสินค้าที่ซื้อมาจากบริษัทสุใจแล้ว จำนวน 1,000.- สำหรับกำไรระหว่างบริษัทในสินค้าที่บริษัทพรหมพร ซื้อมาจากบริษัทสุใจนั้น ได้รวมอยู่ในคลังสินค้า ณ 31 ธ.ค. ด้วย จำนวน 2,000.-
 2. บริษัทพรหมพร ยังค้างชำระค่าสินค้าบริษัทสุใจอยู่ 4,000.-
 3. เมื่อ 1 ม.ค. 2540 บริษัทสุใจขายสินทรัพย์ถาวรให้บริษัทพรหมพร โดยราคา 60,000.- (ราคาตามบัญชี ณ วันที่ขายคือ 40,000.- และบริษัทพรหมพรคิดค่าเสื่อมราคามาแล้วเป็นเวลา 5 ปี)
 4. บริษัทพรหมพร บันทึกเงินลงทุนด้วยวิธี Equity

ให้ทำ

กระดาษทำการเพื่อทำงบการเงินรวม ปี 2541